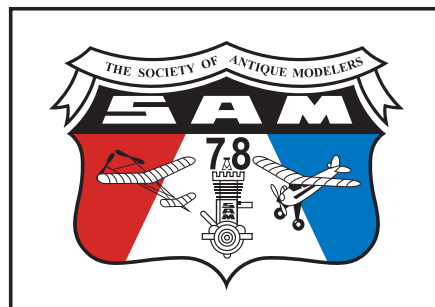

ZPRAVODAJ SAM 78

ČLENŮ KLUBU HISTORICKÝCH MODELŮ LETADEL A MOTORŮ SAM 78

Č. 1 /2009 (LEDEN-ÚNOR)

WWW.SAM78.CZ

ROČNÍK XIX., ČÍSLO 105

1. ledna 2009 odešel do „modelářského nebe“ po dlouhodobé nemoci ve věku 80 let známý anglický modelář David Baker, zakladatel a čestný prezident SAMu 1066, organizátor evropského hnutí příznivců historických modelů letadel a motorů.

SPOLEČENSKÉ UDÁLOSTI

Za Davidem Bakerem...

Dne 3. ledna 2009 jsem obdržel smutnou zprávu od anglických přátel, že dne 1. 1. 2009 v ranních hodinách zemřel David Baker ve věku 80 let. Kdo byl D. B.? Především vynikající anglický modelář „gumičkář“, výborný organizátor soutěží a setkání, stálý životní optimista a v neposlední řadě velký přítel československých modelářů již mnoho let.

S Davidem jsem se setkal poprvé v roce 1993, kdy jsme se zúčastnili prvního ročníku EUROCAMPu volně létajících historických modelů na obrovském travnatém vojenském letišti MIDDLE WALLOP, kde toto setkání David organizoval. Účastníky této velkolepé akce byli modeláři z Anglie, Itálie, Švédska, Holandska, Austrálie a USA a jako jediní z postkomunistických zemí jsme byli my, členové SAM 78 ve složení Otakar Šafek, Emil Kahánek, moje dcera Edith jako tlumočnice a moje maličkost. Tam jsem poprvé obdivoval mimořádné schopnosti organizátora všeho - Davida Bakera. Této akce se zúčastnilo více jak 600 modelů!! - převážně gumáků ve 27 kategoriích a odlétalo se podle tehdejších pravidel během tří dnů. Na závěr celé akce startovalo více jak

Hodně kategorií - mnoho trofejí

300 modelů hromadně jako rekord pro Guinnessovu knihu rekordů. David zvládl organizaci celé této akce brilantně a s minimálním počtem pomocníků, z nichž velmi významnou roli hrála jeho manželka paní Hilda Baker. Tento po celé ploše letiště přítomný, již ne nejmladší chlapík byl neustále k dispozici všem účastníkům a všem jejich dotazům a přáním. David zajišťoval sám všechny sponzory, ubytování, občerstvení a další a další nezbytnosti.

Tak například, když se objevil na ploše model, který se „nevešel“ do žádné z 27 kategorií, neměl David žádný problém - vypsals novou kategorii a dobrá pohoda a spokojenost nadále vládla. Při naší další několikateré účasti na tomto setkání v Middle Wallop jsme se dohodli, že by bylo vhodné vypsats samostatnou kategorii větroňů velikosti A2 a David ihned projevil přání získat pro tuto kategorii jako vítěznou trofej cenu z českého skla, která by se odlišovala od zcela běžných a tradičních anglických trofejí, udílených každoročně. Přání jsem mu osobně splnil a dodnes se létá RYBAK TROPHY.

V roce 1998 navštívil David naše celostátní setkání SAM 78 v Olomouci.

Atmosféra setkání na letišti - v pozadí hangáry a muzeum RAF

Snažil jsem se jeho 14 denní pobyt u nás vyplnit co nejzajímavěji. Majitel letiště v Bohuňovicích mu věnoval vyhlídkový let nad celou Moravou a po skončení setkání jsme s Davidem zbývajících 10 dnů cestovali po místech, o které projevil zájem - automobilové muzeum Tatra v Kopřivnici, letecké muzeum ve Kbelích, návštěva v MVVS v Brně, skanzenu v Rožnově pod Radhoštěm a dalších místech. Při návštěvě u Luboše Kočího v Brně si prohlédl výrobu nádherných vrtulí a Luboš mu nabídl při této příležitosti všechny svázané ročníky časopisu Modelář. David nabídku radostně přijal a celou tuto sbírku koupil. Když jsme nakládali tyto balíky do kufru auta, netušili jsme, jaké komplikace nastanou na letišti, když se David vracel domů. Cena za přepravu dosahovala výše samotné letenky do Londýna. To však nevadilo a David si našich časopisů velice vážil a čerpal z nich mnohé podklady do časopisu CLARION pro historické modely, který sám vydával.

Na závěr tohoto povídání si musíme připomenout, že David byl velký humorista a šoumen. Také nikdy při závěrečném hromadném startu modelů každoročně neopomenul zvednout ruce k nebi a pozdravit jmenovitě ty účastníky, kteří nás v uplynulém roce opustili...

Tentokrát, bohužel, musím jménem našeho klubu SAM 78 pozdravit já Tebe, Davide...
Jaroslav Rybák

Česká vlajka po mnoha letech na anglické půdě

Informace z činnosti klubu SAM 78

Kalendář akcí SAM 78 pro rok 2009

4. 4.	HOŘICE Všechny volné kategorie a ARC	Jaroslav Vrabec, Jeřice 20 Hořice v P. 508 01 tel.731412573
25. -26. 4.	JESENÍK Letiště Mikulovice Soustředění na ME 2009	Zdeněk Hanáček, Jesenická 98 Česká Ves 790 81, tel.732331528 e-mail: jes.krakonos@seznam.cz
1. 5.	PLZEŇSKÝ HISTORIK Letiště MK Plzeň jižní sekce Kategorie: CRC Classic a Atom CRC E 400 Sport a Wakefield (CRC EHS dle pravidel SAM 95)	Dr. Karel Slupský, Konvalinková 8 Plzeň 326 00 e-mail: slupkykarel@seznam.cz
8. 5.	JESENÍK - Letiště Mikulovice Všechny volné kategorie a ARC	Zdeněk Hanáček, Jesenická 98 Česká Ves 790 81, tel.732331528 e-mail: jes.krakonos@seznam.cz
23. - 24. 5	HAVLÍČKŮV BROD Letiště Soustředění na ME 2009	Karel Svoboda, Zahradnického 2959 Havlíčkův Brod 580 01tel.607974122
30. 5.	HOŘICE Všechny volné kategorie a ARC	Jiří Buček, Riegrova 1511 Hořice v P. 508 01, tel.731819100 e-mail: bucek.horice@seznam.cz
10. - 14. 6.	VII. ME NĚMECKO Shul RC kategorie dle evropských pravidel	Informace na : www.sam78.cz nebo www.flugmodellsportclub-shul.de Přihlášení do 25.4.2009
20. 6.	MĚLNICKÁ MINUTKA Všechny volné kategorie	Ivan Šebánek Kopretinová 3372 Mělník 276 01, tel. 607968297 e-mail: ivan.sebanek@seznam.cz
27. 6.	RETRO 2009 Modelářské letiště RC klubu Kladno Kategorie : CRC E Open a Wakefield	Richard Metz, Horákové 2065, Kladno 2, 272 01, tel. e-mail: richard.metz@seznam.cz
4. 7.	OLOMOUC Letiště RC kategorie (ARC,TEXACO CRC Atom zbytek upřesní pořadatel)	Karel Kotrla, Jánského 16 Olomouc, 779 00
18. 7.	HAVLÍČKŮV BROD Letiště Kategorie TEXACO	Karel Svoboda, Zahradnického 2959 Havlíčkův Brod 580 01, tel.607974122
25. 7.	OPAVSKÝ KMET- modelářská ploch Holasovice kategorie: ARC, CRC E Open a Show, TEXACO	Jaroslav Pavlíček, U Dubového Mlýna 9, Opava 746 01 tel. 776288309
1. 8.	MORAVSKÁ TŘEBOVÁ Letiště Staré Město Všechny RC kategorie	Jan Kypka, Mladějov 38 Mladějov n Mor. 569 35 tel.737582031
SRPEN	CELOSTÁTNÍ SETKÁNÍ SAM 78	<i>Datum a místo bude určeno dodatečně</i>
29. 8.	DVŮR KRÁLOVÉ nad LABEM Letiště 6.Ročník Josefa Dytrycha Kategorie TEXACO	ing. Petr Svoboda, Táboritská 2289 Dvůr Králové n L. 544 01 tel. 775326095 e-mail: psvoboda40@seznam.cz
12. 9.	MORAVSKÁ TŘEBOVÁ Letiště Staré Město Všechny volné kategorie a ARC	Jan Kypka, Mladějov 38 Mladějov n Mor. 569 35 tel.737582031
3. 10.	HOŘICE Všechny volné kategorie a ARC	Jaroslav Vrabec, Jeřice 20 Hořice v P. 508 01, tel.731412573

Zpracoval: Z. Hanáček

Soutěže historických modelů uvedené v kalendáři Svazu modelářů ČR na rok 2009

701) HIA, HIB, HIC, letiště Slaný, 14. 2. (MK Slaný, Jaroslav Hammer, Pražská 1415, 274 01 Slaný; 312 525 174, 737 941 624; hanca.ticha@seznam.cz)
 702) HIA, HIB, HIC, letiště Slaný, 7. 3. (MK Slaný, Jaroslav Hammer, Pražská 1415, 274 01 Slaný; 312 525 174, 737 941 624; hanca.ticha@seznam.cz)
 703) HIA, HIB, HIC, PI liga, 1. kolo, Panenský Týnec, 14. 3. (LMK HC Praha 4, Antonín Tvarůžka, Severní VII 512/3, 141 00 Praha 4; 603 180 822; a.tvaruzka@volny.cz)
 704) HIA, HIB, PI liga, 2. kolo, Panenský Týnec, 28. 3. (LMK HC Praha 4, Antonín Tvarůžka, Severní VII 512/3, 141 00 Praha 4; 603 180 822; a.tvaruzka@volny.cz)
 705) HIA, HIB, Hist. modely SAM 78, AV 1-3, BV 1-3, ARC, Hořice-Domoslavice, 4. 4. (LMK Hořice, Jaroslav Vrabec, Jeřice 20, 508 01 Hořice v Pokrkonoší, 728 377 312)
 706) CRC-EHS, CRC-E400, CRC-E Open,

letiště Kladno, 11. 4. (LMK Kam. Žehrovice, Vladimír Kostečka, K Jordánu 114, 273 01 Kamenné Žehrovice; 777 676 586; vladimir.kostecka@seznam.cz)
 707) HIA, HIB, HIC, letiště Kladno, 11. 4. (LMK Kladno, František Švarc, Klikorkova 2155, 272 01 Kladno-Bresson; 724 340 109)
 708) HIA, HIB, HIC, PI liga, 3. kolo, Panenský Týnec, 18. 4. (LMK HC Praha 4, Antonín Tvarůžka, Severní VII 512/3, 141 00 Praha 4; 603 180 822; a.tvaruzka@volny.cz)
 709) CRC-EHS, CRC-E 400, BRC-EW, Texaco, modelář. letiště MK Lány, 25. 4. (MK Lány, Vladan Picka, Pod Kopaninou 413, 270 61 Lány; 606 622 508; mklany@centrum.cz)
 710) HIC, HIB, Plzeňský historik 2009, CRC-EHS, Classic, Atom, E-Sport 400 a BRC-EW, letiště, LMK Plzeň - Jižní sekce, 1. 5. (Karel Slupský, Konvalinkové 8, 300 00 Plzeň; 606 872 668; slupskykarel@seznam.cz)
 711) Memoriál RČ, CR-EHS, CRC-EW, Texaco, CRC-E400, letiště Kladno, 16. 5. (LMK Kam. Žehrovice, Vladimír Kostečka, K Jordánu 114, 273 01 Kamenné Žehrovice; 777 676 586; vladimir.kostecka@seznam.cz)
 712) Memoriál RČ-ARC, letiště Kladno, 17. 5. (LMK Kam. Žehrovice, Vladimír Kostečka, K Jordánu 114, 273 01 Kamenné Žehrovice; 777 676 586; vladimir.kostecka@seznam.cz)
 713) HIB, Openscale BV-1, BV-3, Brno-Medlánky, 30. - 31. 5. (LMK Aviatik Brno 4, Ing. Lubomír Koutný, Záhřebská 33, 616 00 Brno; 530 312 800; koutny.lubomir@seznam.cz)
 714) HIA, HIB, Hist. modely SAM 78, Hořice-Domoslavice, 30. 5. (LMK Hořice, Jiří Buček, Riegrova 1511, 508 01 Hořice v Pokrkonoší; 731 819 100)
 715) ARC, letiště Kladno, 7. 6. (LMK Kam. Žehrovice, Ing. Jan Stříteský, Křivoklátská 1137, 271 01 Nové Strašecí; 603 210 054)
 716) HIC, Retro 2009 - CRC-E Open CRC-W, RC Kladno, 27. 6. (RC MK Kladno, Richard Metz, M. Horákové 2065, 272 01 Kladno 2; 603 473 955; richard.metz@seznam.cz)
 717) HIC, HIA, ARC, CRC ATOM, CRCclasic, CRC3, Písek-Krašovice, 18. 7. (MK Písek, Jaroslav Straka, Stínadla 422,

397 01 Písek; 605 331 281; straka@elsat.cz)
 718) HIC, CRC-TEXACO, Dvůr Králové, 29. 8. (LMK Dvůr Králové, Ing. Petr Svoboda, Táboritá 2289, 544 01 Dvůr Králové n. L.; 775 326 095; psvoboda40@seznam.cz)
 719) HIA, Memoriál L. Koutného, Větrník, 29. 8. (MK Rousínov, Miloš Navrátil, Merhautova 222, 613 00 Brno)
 720) HIB, Hist. BV-1, BV-3, Drncův memoriál, Brno-Medlánky, 5. 9. (LMK Aviatik Brno 4, Ing. Lubomír Koutný, Záhřebská 33, 616 00 Brno; 530 312 800; koutny.lubomir@seznam.cz)
 721) ARC, letiště Kladno, 6. 9. (LMK Kam. Žehrovice, Ing. Zdeněk Vyskočil, K Cihelně 232, 273 01 Kamenné Žehrovice; 728 757 573)
 722) CRC-EHS, CRC-E 400, BRC-EW, Texaco, modelář. letiště MK Lány, 12. 9. (MK Lány, Vladan Picka, Pod Kopaninou 413, 270 61 Lány; 606 622 508; mklany@centrum.cz)
 723) HIA, HIB, HIC, letiště Kladno, 20. 9. (LMK Kladno, František Švarc, Klikorkova 2155, 272 01 Kladno-Bresson; 724 340 109)
 724) HIA, HIB, HIC, PI liga, 4. kolo, Panenský Týnec; 28. 9. (LMK HC Praha 4, Antonín Tvarůžka, Severní VII 512/3, 141 00 Praha 4; 603 180 822; a.tvaruzka@volny.cz)
 725) HIA, HIB, Hist. modely SAM 78, AV 1-3, BV 1-3, ARC, Hořice-Domoslavice, 3. 10. (LMK Hořice, Jaroslav Vrabec, Jeřice 20, 508 01 Hořice v Pokrkonoší; 728 377 312)
 726) HIA, HIB, HIC, letiště Slaný, 3. 10. (MK Slaný, Jaroslav Hammer, Pražská 1415, 274 01 Slaný; 312 525 174, 737 941 624; hanca.ticha@seznam.cz)
 727) HIA, HIB, HIC, PI liga, 5. kolo, Panenský Týnec, 10. 10. (LMK HC Praha 4, Antonín Tvarůžka, Severní VII 512/3, 141 00 Praha 4; 603 180 822; a.tvaruzka@volny.cz)
 728) HIA, HIB, HIC, PI liga, veř. soutěž + vyhlášení PI ligy, Panenský Týnec, 31. 10. (LMK HC Praha 4, Antonín Tvarůžka, Severní VII 512/3, 141 00 Praha 4; 603 180 822, a.tvaruzka@volny.cz)

Převzato z kalendáře SM ČR

Mezi neúnavně vyznavače historických modelů patří olomoucký Bronislav Sokolíček. Pro potěšení si zopakoval stavbu výkonného větroně svoji vlastní konstrukce před šedesáti lety - tedy v roce 1949, kdy model vznikl a vzbudil pozornost uspořádáním ocasních ploch. Model má rozpětí 1907 mm, délku 990 mm, neuvěřitelně nízkou hmotnost 465 g a také neobvyklý půdorys nosných ploch. Mnoho dalších příjemných startů a přistání!

ODBORNÉ ČLÁNKY

Kodex leteckého modeláře

Stále probíhají jednání na Ministerstvu dopravy ČR ohledně provozu našich modelů letadel a asi budou ještě dlouho probíhat. Zákon o civilním letectví č. 49/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů stanovuje pro bezpilotní létající prostředky hmotnostní limit 150 kg, ale tím, že zároveň odlišuje modely letadel do maximální hmotnosti 20 kg od ostatních bezpilotních prostředků je zatím tak trochu na naší straně. Řízení letového provozu ČR si osobuje právo mít přehled o všech bezpilotních prostředcích, které u nás létají a tak má zájem o doplnění zákona o nějaká omezení i pro modely letadel do 20 kg. Musíme počítat s tím, že i v případě, že se podaří pro modely letadel vyjednat odlišné podmínky než pro ostatní bezpilotní prostředky, budeme muset na nějaká omezení přistoupit.

V minulém čísle Zpravodaje i na webu SMČR jste byli požádáni o vyplnění dotazníku o letových plochách kde všude s Vašimi modely létáte. Zatím přišlo přibližně 200 vyplněných dotazníků ale nikdo neumí říci zda je to seznam kompletní. V současné době se tato data zpracovávají a potom budeme zvažovat jak je nejlépe připravit tak, aby je mohli použít všichni zájemci. Pro další vyjednávání naši pracovní skupiny to je ale silný argument a Ministerstvo dopravy musí uznat, že i my máme zájem na bezpečném létání s modely letadel. Již na začátku vyjednávání bylo za Svaz modelářů slíbeno, že si vypracujeme svoje vlastní pravidla pro chování modelářů ve vzdušném prostoru. Tento materiál byl nazván KODEX a jeho znění zde celé zveřejňujeme. Naše představa je, že tyto základní bezpečnostní návyky přejdou všem modelářům do krve a všichni se jimi budeme řídit a dbát na to, aby se těmito pravidly řídili i ostatní. Chování neorganizovaných modelářů můžeme jen těžko ovlivnit, ale budeme se pokoušet aby i oni létali bezpečně a tímto KODEXem se řídili.

Svaz modelářů České republiky (dále jen „SMČR“), s vědomím, že k jeho základním povinnostem patří vést své členy při modelářské činnosti k předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí vydává tento „Kodex leteckého modeláře“ (dále jen „KODEX“), který je považován za základ bezpečného provozování modelů letadel.

Bez ohledu na schopnosti každého jednotlivého modeláře a technické parametry modelu letadla musí modelář počítat s tím, že provozem modelu letadla může být způsobena škoda. S uvážením tohoto nebezpečí musí dodržovat nejen pravidla, která jsou stanovena obecnými právními předpisy, ale i zvláštní pravidla, která umožní dosáhnout přijatelné úrovně bezpečnosti při provozu modelů.

Cílem KODEXU je

- předložit obecná pravidla chování leteckých modelářů
- informovat o možných rizicích provozu modelu letadla a stanovit pravidla pro předcházení jejich vzniku nebo jejich minimalizaci,
- dodržováním pravidel podpořit zajištění bezpečnosti leteckého provozu,
- napomáhat leteckým modelářům porozumět problematice provozu civilního letectví, zvyšování ochrany zdraví, majetku, přírody a životního prostředí,
- posílit obecnou důvěru v bezpečnost provozu leteckých modelů na území ČR, ale i ve světě.

SMČR vyzývá všechny své členy sdružené v odbornosti leteckých modelářů, ale i další své členy sdružené pod jinými odbornostmi, kteří ve svém volnu provozují modely letadel, k dodržování tohoto KODEXU. SMČR zároveň vyzývá všechny ostatní osoby, které ve svém volnu provozují i modely letadel, aby se k dodržování tohoto KODEXU dobrovolně přihlásili, případně aby se alespoň inspirovali v základních otázkách bezpečnosti provozu modelu letadla.

Zákonné předpisy a pravidla pro provoz leteckých modelů

Základním předpokladem je vědomí, že za provoz modelu zodpovídá a případně důsledky plynoucí z jeho provozování nese provozovatel - pilot modelu.

Na provoz modelů letadel se přímo nebo nepřímo vztahuje řada obecných právních a oborových předpisů.

Obecná úprava obezřetného chování a důsledky vzniku případné škody při provozu leteckých modelů jsou obsaženy v zákonu

č. 40/1964 Sb., občanském zákoníku v platném znění.

Současná právní úprava civilního letectví a státní správy na úseku civilního letectví je obsažena v zákoně č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o civilním letectví“) a jeho prováděcím předpisu, jímž je vyhláška č. 108/1997 Sb., kterou se provádí zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Na provoz modelů letadel s maximální vzletovou hmotností nad 20 kg se vztahuje zákon č. 49/1997 Sb, o civilním letectví, v platném znění a příslušné prováděcí předpisy, které na takový model letadla pohlížejí podle § 52 jako na letadlo bez pilota.

Na provoz modelů letadel pro soutěžní účely a pořádání soutěží modelů letadel se vztahuje Sportovní řád FAI, část 4 - letecké modelářství a Sportovní řád České republiky pro letecké modeláře (dále souhrnně jen „Pravidla“).

Pro účely tohoto KODEXU se modelem letadla rozumí:

- model letadla určený pro sportovní a rekreační vyžití občanů, který je
 - těžší vzduchu
 - omezených rozměrů
 - s motorem nebo bez něj
- model letadla, který
 - není schopen nést člověka
 - nelze provozovat mimo vid pilota
 - není provozován za účelem zisku

Tímto se model letadla zásadně odlišuje od bezpilotních prostředků vyvinutých pro komerční, vládní, vojenské účely, nebo vědecký výzkum.

Obecné zásady létání s modely

- Za rekreační létání se považuje nejen létání „pro radost“, ale i tréninkové lety s modely určenými pro sportovní účely, konané mimo organizované soutěžní akce pořádané pod hlavičkou organizací sdružující letecké modeláře.
- Za sportovní létání se považují nejen jednotlivé soutěžní lety, ale i tréninkové a jiné lety, konané v rámci organizované akce pořádané pod hlavičkou organizace sdružující letecké modeláře.
- Lety s modelem modelář provádí jen takovým způsobem, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti nejen osob a majetku na zemi, ale

i ostatních účastníků letového provozu.

- S výjimkou, kdy tak povolí provozovatel letiště, se lety modelu letadla nesmí provádět v bezprostřední blízkosti civilního nebo vojenského letiště.
- Při létání s modelem v blízkosti letiště je povinností modeláře oznámit začátek létání na stanoviště řízení letového provozu a vyžádat si jeho souhlas s provozem modelu. Na stanoviště řízení letového provozu oznámí i ukončení létání s modelem.
- Lety modelů modelář neprovádí v zakázaných, omezených a nebezpečných prostorech a ochranných pásmech. Modelář získá a pravidelně aktualizuje informace o těchto podmínkách v místě, kde hodlá provádět lety s modelem letadla, z veřejně dostupných zdrojů.
- Model letadla se nesmí použít k přepravě nebezpečných látek nebo zařízení, které by mohly způsobit obecné ohrožení.
- Model letadla se nesmí použít ke shazování předmětů za letu, které by svojí povahou mohly způsobit škodu na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí.
- Modelář musí trvale udržovat vizuální kontakt s modelem letadla, přičemž i bez použití optických pomůcek musí být schopen rozpoznat přesnou polohu modelu ve vzduchu.
- Lety modelů letadel by neměly být prováděny do větší výšky, než ve které je schopen bez použití optických pomůcek bezpečně rozpoznat polohu modelu a svým jednáním zabránit střetu s jinými uživateli vzdušného prostoru. Přitom je povinen respektovat stanovené třídy vzdušného prostoru a pravidla pohybu v nich. Za tímto účelem by se měl modelář trvale zdokonalovat v odhadu výšky letu svého modelu letadla.
- Modelář, který řídí model letadla, musí sám nebo s pomocí další osoby trvale sledovat okolí a letový provoz, přičemž musí dávat přednost velkým letadlům a včas se jim vyhýbat.
- Let modelu letadla smí být prováděn jen tehdy, když dohlednost a hustota ostatního letového provozu umožňují pilotovi zabraňovat srážkám za letu, s výjimkou vzájemných srážek modelů letadel určených pro modelářský letecký soubor.
- Pokud má modelář pochybnosti o své schopnosti dokončit bezpečně let nebo zjistí okolnosti, které by mohly vést k ohrožení letu modelu, osob a majetku na zemi nebo ostatního letového provozu, musí let modelu letadla v nejkratší možné době bezpečně ukončit. V případě, kdy by pokusem o bezpečné ukončení letu modelu mohlo dojít k ohrožení osob a majetku na zemi nebo ostatního letového provozu, musí se pokusit navést model letadla na místo, kde k ohrožení nedojde a model letadla případně obětovat.
- Lety modelů letadel se nedoporučuje provádět v noci nebo za snížené viditelnosti.
- S ohledem na technické parametry, zejména na hmotnost a rychlost modelu, by měl modelář při létání dodržovat bezpečné vzdálenosti od osob a majetku na zemi nebo ostatních účastníků letového provozu.
- Jestliže to vyžadují konkrétní pravidla v příslušné kategorii, měl by modelář použít ochranné a bezpečnostní pomůcky, jak v průběhu soutěže nebo předváděcí akce, tak i při tréninku a rekreačním létání.
- Modelář nebude provozovat svůj letecký model pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek, které by mohly negativně ovlivnit jeho schopnost při ovládání modelu.

Pořádání organizovaných akcí

- Při sportovním létání s modelem letadla musí modelář dodržovat bezpečnostní opatření stanovená pravidly a řídit se místními a doplňkovými bezpečnostními pravidly a pokyny vyhlášenými pořadatelem organizované akce.
- Organizovanou akcí se rozumí nejen organizace a zajištění soutěže, ale i organizace a zajištění soustředění, propagačního

vystoupení a setkání modelářů, organizací sdružující letecké modeláře

- Pořadatel organizované akce je povinen zajistit pro její pořádání vhodnou plochu odpovídající zákonům, pravidlům, účelu a předpokládanému rozsahu pořádané akce.
- Pořadatel organizované akce je povinen poskytnout účastníkům informaci o sjednaných výjimkách, místních a doplňkových bezpečnostních opatřeních.
- Pořadatel organizované akce, která může svým provozem zasáhnout do chráněného prostoru civilního nebo vojenského letiště, je povinen o této akci informovat provozovatele letiště a domluvit s ním případná doplňková bezpečnostní opatření.
- Pořadatel akce je povinen zajistit nejen bezpečnost účastníků akce, kteří se účastní aktivně létání, ale též všech přítomných osob jako jsou pořadatelé a návštěvníci akce.
- Při pořádání organizovaných akcí je povinností pořadatele vytýčit zřetelně jednotlivé prostory pro všechny zúčastněné osoby v odpovídajících bezpečných vzdálenostech.
- V případě, kdy provoz modelů letadel v souvislosti s akcí přesahuje svým charakterem obvyklé meze, poskytne pořadatel organizované akce včas úřadu pro civilní letectví informaci obsahující předpokládané parametry modelářského provozu (průměrné a maximální charakteristiky modelů letadel, hustotu provozu, rozměry využívaného vzdušného prostoru, atd.) a domluví případná doplňková bezpečnostní opatření (např. vyznačení využívaného prostoru na zemi zřetelně viditelně ze vzduchu).
- Modelář při létání s modelem letadla v rámci veřejného vystoupení musí dodržovat bezpečnostní opatření, místní pravidla a pokyny vyhlášené pořadatelem veřejného vystoupení.

Konkrétní zásady létání s modely

- Letecké modely jsou rozděleny do především podle způsobu pohybu ve vzdušném prostoru a to:
 - volné modely
 - upoutané modely
 - radiem řízené modely
- Podle hmotnosti jsou modely rozděleny:
 - modely letadel do 20ti kg vzletové hmotnosti
 - modely letadel o vzletové hmotnosti od 20ti kg do 150 kg
 - modely letadel o vzletové hmotnosti vyšší než 150 kg
- Konkrétní zásady, bezpečnostní, stavební a soutěžní pravidla pro letecké modely do vzletové hmotnosti 20 kg jsou obsaženy v dokumentech Svazu modelářů České republiky:
 - Sportovní řád Klubu leteckých modelářů České republiky obsahuje veškerá bezpečnostní, organizační, stavební a soutěžní pravidla pro provoz modelů, jejich stavbu a soutěžní pravidla pro konání soutěží podle národních pravidel.
 - Sportovní řád FAI (Sporting Code FAI) - obsahuje bezpečnostní, organizační, stavební a soutěžní pravidla pro konání mezinárodních soutěží. Začíná obecnou částí, která specifikuje všechna pravidla a postupy spojené s činností leteckých modelářů a následují pravidla pro jednotlivé kategorie modelů.
- Na modely letadel o vzletové hmotnosti od 20ti kg do 150 kg a na modely letadel o vzletové hmotnosti vyšší než 150 kg, se doposud vztahuje zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o civilním letectví“) a jeho prováděcím předpisu, jímž je vyhláška č. 108/1997 Sb., kterou se provádí zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Schváleno předsednictvem KLeM ČR dne 8. 11. 2008

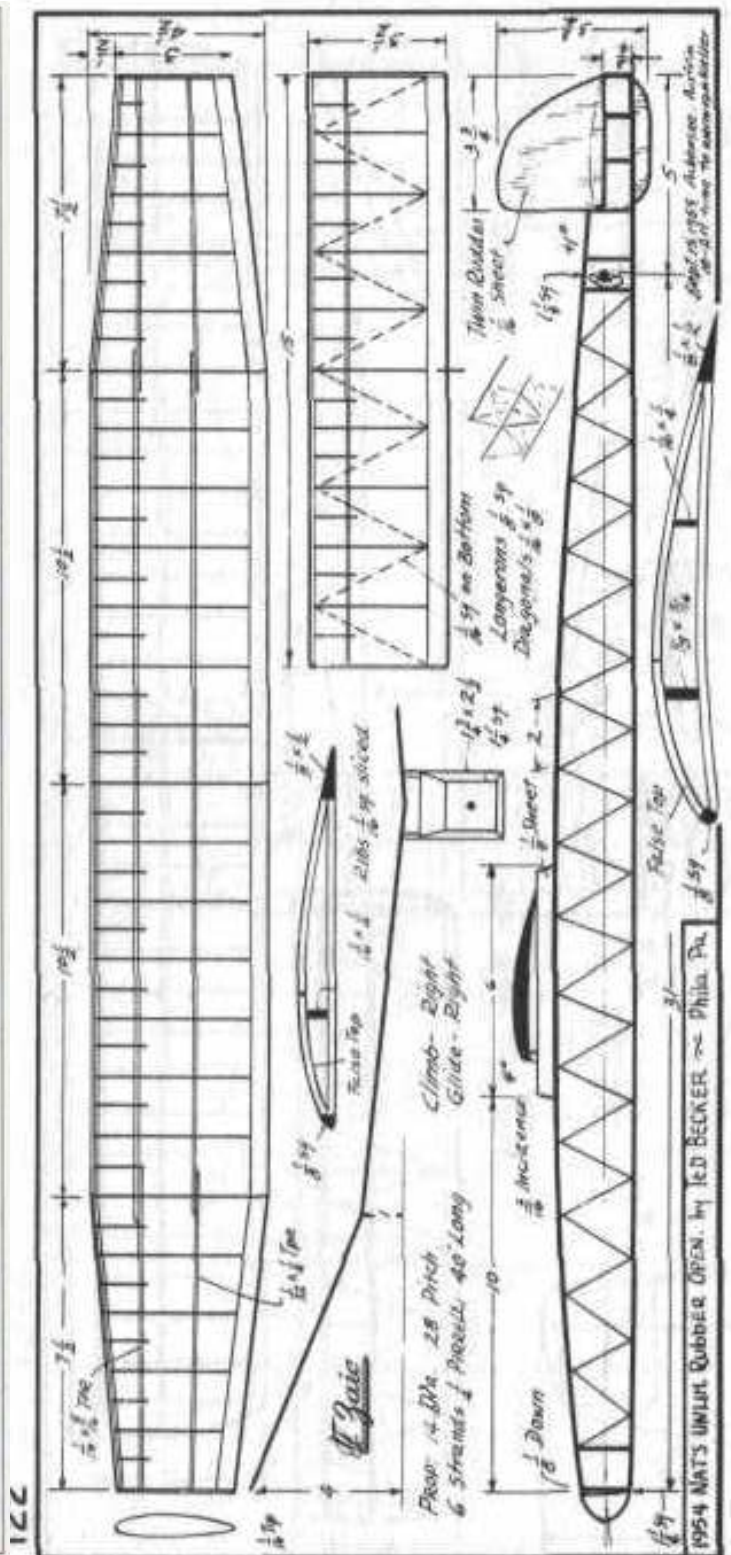
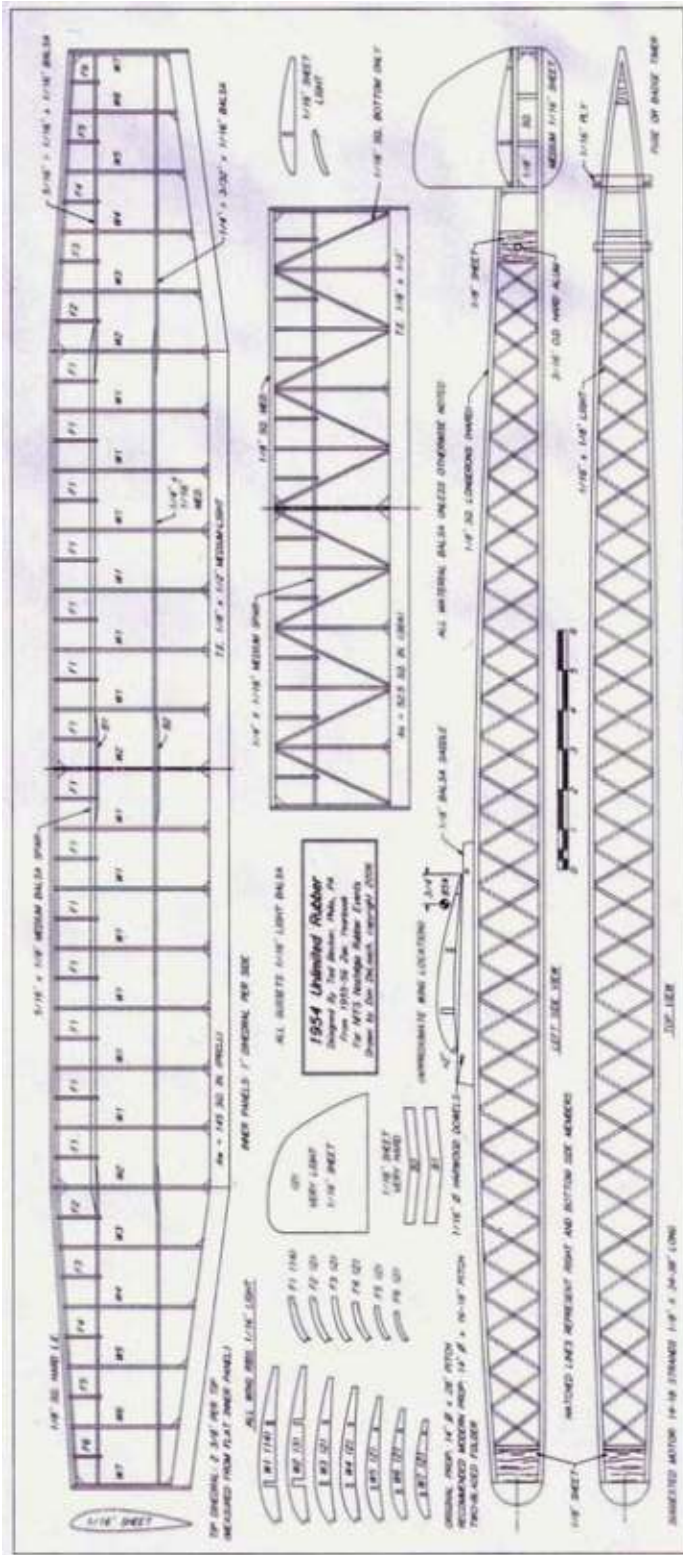
Open Rubber a Mulvihill

V USA se od dvacátých let léta kategorie Mulvihill, někdy označovaná také jako Open. Ona tak úplně Open není, protože má předepsanou maximální plochu 300sq inch, modely mají tedy ještě rozumné rozměry. V Británii se kategorie Open donedávna létala zcela bez omezení, modely měly často 600sq inch, 200 gramů gummy a téměř metrové sklopné vrtule. Ovšem nyní je v této kategorii létané pod BMFA guma omezena na 50 gramů.

Zpět k Mulvihillům- dnes se tato kategorie létá často na jeden let a to v časných ranních hodinách, aby byl na minimum omezen vliv termiky. Modely jsou různé, bývají to upravené F 1G a F 1B s delší motorovou částí a pochopitelně větším množstvím gummy, nebo speciály s dlouhými trupy, plochou blízko maximální povolené, vždy co nejlépeji konstrukce.

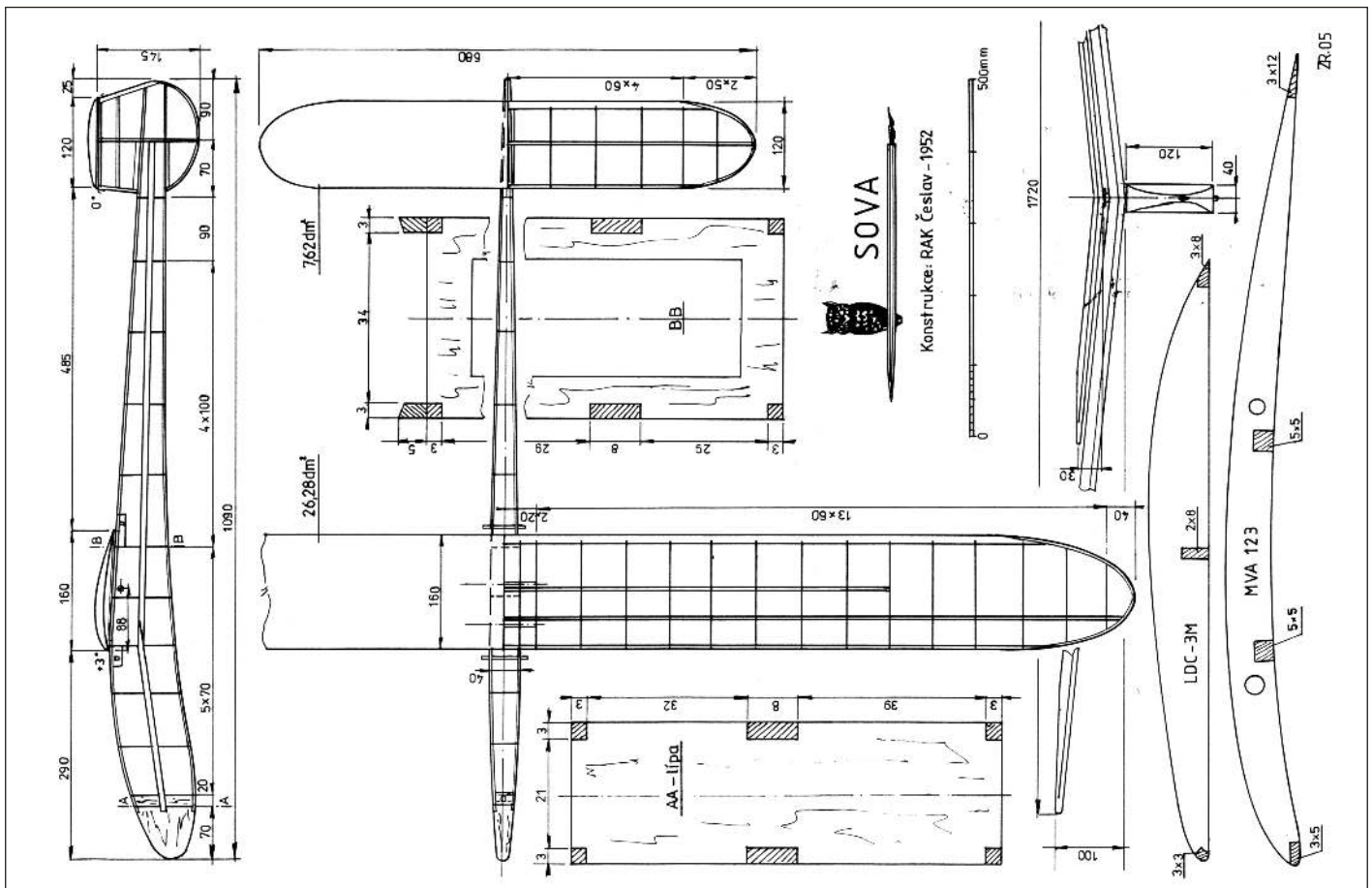
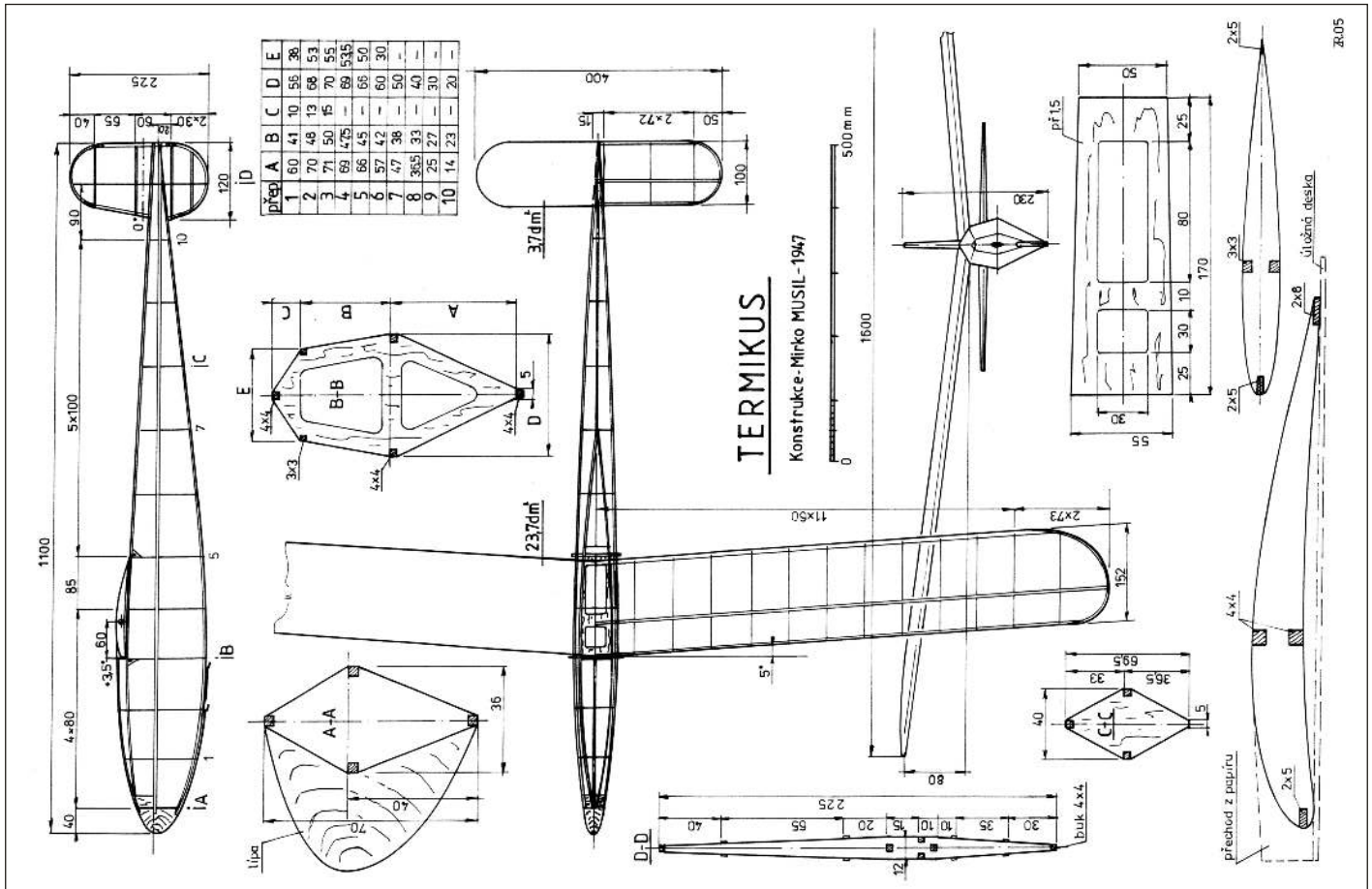
Představený model je svými rozměry tak trochu výjimkou, jeho výkony ovšem zcela určitě nebudou nižší než u modelů větších. Předkládám dva plány, jeden podle Zaice, jeden kreslený podle originálního modelu. Je vidět, že jinak skvělé Zaicovo dílo, ze kterého dnes čerpáme, je občas nutné brát s rezervou a hledat další informace. Protože kopie nejsou příliš kvalitní, uvádím ještě základní rozměry. Rozpětí je 914 mm, sklopná vrtule má průměr 360 mm, pohánělo ji dvanáct nití 3x1. SOP na koncích VOP je pouze nahoře, pod trupem je ještě malá ploutev. Profil je MVA 301, ve své databázi profilů jsem ho našel jako Goe 301. Na koncích křídla jsou malé ploutve. Trup s podélníky 3x3 a diagonálními žbrdlinkami 3x1,5, nazývaný podle způsobu stavby Warren-truss, je velmi pevný a odolný proti kroucení. Model byl pochopitelně stavěn co nejlépeji.

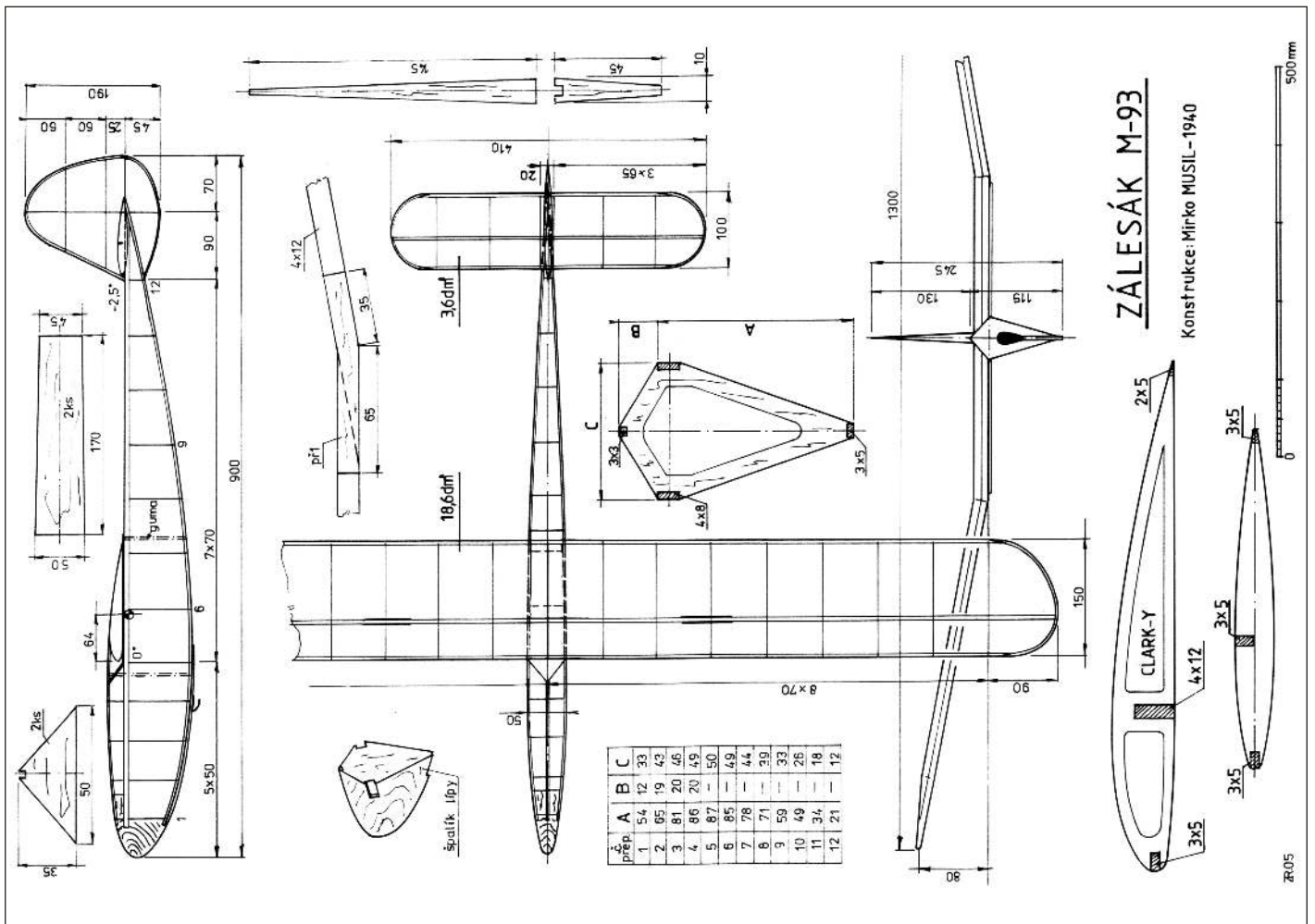
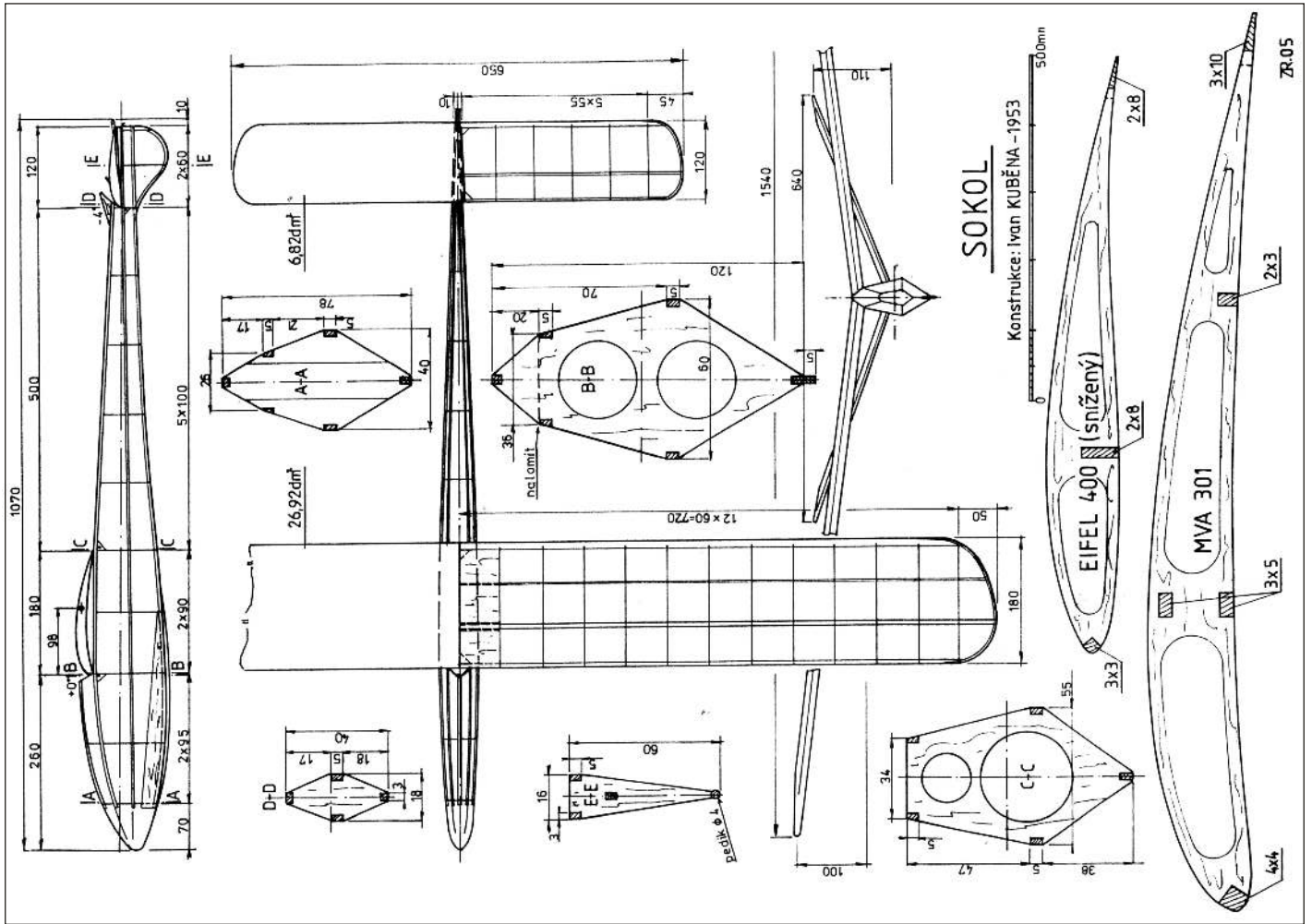
Letu zdar! Honza Vodička

STAVEBNÍ PLÁNKY

Plánků dobrých historických modelů větroňů není nikdy dost, vzkazuje všem příznivcům této kategorie Zdeněk Raška z Frenštátu. Jeho nabídka plánků je nepřehledná a všichni zájemci o bližší podrobnosti a sortiment nabídky mohou Zdeňka Rašku kontaktovat na jeho adrese.

Vzpomínka na léto 2008

Loni v létě jsme pořádali soutěž historických modelů „Opavský kmet“. Zalítal jsem si taky s motorovým modelem „Kamarád“ (RCR 6/2007), ale když jsem viděl tu řadu bezmotorových krasavic, bylo rozhodnuto. Následovala chvílka váhání nad výběrem vhodné předlohy a nakonec padla volba na RYTMUS II Miroslava Pospíšila z Olomouce. Plánek ve skutečné velikosti se mi nepodařilo získat, tak přišla ke slovu kopírka a z dostupných podkladů vznikl plán větroně o rozpětí 2 400 mm místo původních 2 000 mm.

Větroň je řízen pouze výškovkou a směrovkou. Oproti plánu jsem složitý systém táhel nahradil umístěním serv přímo do ovládaných kormidel. Pravda, musel jsem vpředu dovážet asi 120 g olova, ale instalovat v trupu kabely je určitě jednodušší než táhla. Pro soutěžní létání počítám s demontáží vrtule a starty vlekem, ale pro běžné politání je určitě pohodlnější elektromotor (MEGA 16/15/7) s tříčlánkem LiPoL. Prostor pro zdroje je přístupný bočními dvířky, přidržovanými magnety. Model klasické konstrukce je potažen vliem a přestříkán tónovaným nitrolakem a barevnými autolaky ve spreji. Váží 1220 g.

Do vzduchu šel větroň hned po nafocení. Stoupal i klouzal velmi majestátně. Potřeboval pouze dotrimovat výškovku.

Ing. Jiří Hřivnáč

Škoda, že podklady o vzniku tohoto elegantního modelu RYTMUS II nejsou dodnes vyjasněny. Stavební plánek ve skutečné velikosti nebyl totiž nikdy vydán a publikován a model je pro soutěže historiků - dle platných pravidel SAM 78 zcela handicapován. (Poznámka editora)

Významné životní jubileum 70 let oslavil 28. ledna 2009

**pan Ing. Ivan Šebánek,
aktivní letecký modelář, konstruktér
a organizátor soutěží historiků.**

**Hodně zdraví do dalších let a modelářskou pohodu srdečně
přejí stejně „postížený“ editor a výbor klubu SAM 78**

Registrační číslo časopisu ZPRAVODAJ SAM 78: MK ČR E 13425

www.sam78.cz

VÝBOR KLUBU SAM 78

www.sam78.cz

RYBÁK Jaroslav (SAM 01) - prezident klubu - kpt. Nálepky 45, 568 02 SVITAVY, tel. 461 532 581, 605 446 677, jarda.rybak@iex.cz

LACINA Vítězslav (SAM 26) - pokladník klubu - Husova 1051, 665 01 ROSICE u Brna, tel. 607 912 090

HANÁČEK Zdeněk (SAM 69) - sportovní referent - Jesenícká 98, 790 81 ČESKÁ VES, tel. 732 331 528, jes.krakonos@seznam.cz

HOŠEK Petr (SAM 279) - správa internetové sítě - Zeyerova 653, 790 01 JESENÍK, tel. 603 580 778, petr.hosek20@centrum.cz

KNOB Petr (SAM 355) - člen výboru - Dlouhá 1695, 583 01 CHOTĚBOŘ, tel. 603 216 360, petr.knob@chot.cz

METZ Richard (SAM 101) - člen výboru - Milady Horákové 2065, 272 01 KLADNO 2, tel. 312 681 457, 603 473 955, richard.metz@seznam.cz

KAHÁNEK Emil (SAM 02) - editor ZPRAVODAJE - Jilemnického 52, 742 21 KOPŘIVNICE, tel. 604 172 238, emil.kahanek@centrum.cz

Grafické zpracování - NEVLUDOVÁ Zdeňka, z.nevludova@ktnet.cz